

Belastingrecht HBO

Editie 2022-2023

Werkboek

Noordhoff

**drs. M.E.H. Sterk, mr. C.M.D. de Langen,
mr. C.L. Schonewille-Rozenblad**

2^e druk

Belastingrecht HBO

Werkboek

Editie 2022-2023

**drs. M.E.H. Sterk, mr. C.M.D. de Langen,
mr. C.L. Schonewille-Rozenblad**

Tweede druk

Noordhoff

Ontwerp omslag: G2K Creative Agency (Groningen-Amsterdam)

Omslagillustratie: Shutterstock

Foto auteurs: Wardy Poelstra

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB
Groningen of via het contactformulier op www.mijnnoordhoff.nl.

De informatie in deze uitgave is uitsluitend bedoeld als algemene informatie. Aan deze informatie kunt u geen rechten of aansprakelijkheid van de auteur(s), redactie of uitgever ontlenen.

0 / 22

© 2022 Noordhoff Uitgevers bv, Groningen/Utrecht, Nederland

Deze uitgave is beschermd op grond van het auteursrecht. Wanneer u (her)gebruik wilt maken van de informatie in deze uitgave, dient u vooraf schriftelijke toestemming te verkrijgen van Noordhoff Uitgevers bv. Meer informatie over collectieve regelingen voor het onderwijs is te vinden op www.onderwijsauteursrecht.nl.

This publication is protected by copyright. Prior written permission of Noordhoff Uitgevers bv is required to (re)use the information in this publication.

ISBN (ebook) 978-90-01-75424-2

ISBN 978-90-01-75423-5

NUR 820

Woord vooraf

Dit werkboek hoort bij het boek *Belastingrecht HBO*. Het theorieboek en het werkboek zijn bedoeld voor hbo-studenten die voor het eerst in aanraking komen met belastingen. Waar in het theorieboek de nadruk ligt op het uitleggen van de belangrijkste belastingwetten en andere belastingregelgeving, wordt deze kennis in het werkboek op verschillende niveaus getoetst.

Bij elk hoofdstuk uit het theorieboek biedt dit werkboek vragen op verschillende niveaus. Er zijn allereerst kennisvragen, waarmee wordt getoetst of de theorie is begrepen. Vervolgens zijn er meerkeuzevragen, waarmee een combinatie wordt getoetst van kennis van de theorie en toepassing ervan in praktijksituaties. Ten slotte bieden de afsluitende cases een verdere verdieping; in deze cases worden verschillende onderdelen uit het betreffende hoofdstuk getoetst. Op deze manier kan de bestudeerde stof zelfstandig verwerkt worden.

Het werkboek volgt de inhoud van het theorieboek en sluit aan op de vragen en opdrachten die daar ook al in zijn opgenomen, waarbij elk hoofdstuk dezelfde opbouw heeft:

- theorievragen
- meerkeuzevragen
- casuïstiek

Hiermee krijgt de student inzicht in de werking van de verschillende wettelijke bepalingen en kan hij zelf toetsen of hij de stof uit het theorieboek begrijpt en doorgrondt. Het is daarom belangrijk bij de beantwoording van de vragen de relevante wetsartikelen te benoemen.

Aan het eind van het werkboek zijn enkele uitgebreide cases te vinden. In deze extra cases wordt de stof uit verschillende hoofdstukken in het theorieboek gecombineerd. Dit vraagt om een 'helicopterview' van de student. Het zijn uitdagende cases, zeer geschikt om in groepsverband te maken.

De uitwerkingen van alle opgaven uit het werkboek zijn te vinden op de website www.belastingrechtbowerkboek.noordhoff.nl.

De auteurs houden zich aanbevolen voor op- en aanmerkingen.

drs. M.E.H. Sterk, mr. C.M.D. de Langen, mr. C.L. Schonewille-Rozenblad
Voorjaar 2022

Inhoud

- 1 Kennismaking belastingen 7**
  - Theorievragen 7
  - Meerkeuzevragen 9
  - Casusvragen 12

- 2 Raamwerk Wet IB 2001 17**
  - Theorievragen 17
  - Meerkeuzevragen 20
  - Casusvragen 23

- 3 Box 1 en loonheffing: de werknemer 31**
  - Theorievragen 31
  - Meerkeuzevragen 35
  - Casusvragen 39

- 4 Box 1: de eigenwoningbezitter 43**
  - Theorievragen 43
  - Meerkeuzevragen 46
  - Casusvragen 50

- 5 Box 1: winst uit onderneming 59**
  - Theorievragen 59
  - Meerkeuzevragen 63
  - Casusvragen 69

- 6 Box 1: resultaat uit overige werkzaamheden 79**
  - Theorievragen 79
  - Meerkeuzevragen 82
  - Casusvragen 86

- 7 Box 1: periodieke uitkeringen en verstrekkingen 93**
  - Theorievragen 93
  - Meerkeuzevragen 95
  - Casusvragen 97

- 8 Box 2: de aanmerkelijkbelanghouder 101**
  - Theorievragen 101
  - Meerkeuzevragen 105
  - Casusvragen 110

- 9**   **Box 3: de spaarder en belegger** 115
Theorievragen 115
Meerkeuzevragen 117
Casusvragen 121
- 10**   **Box-overstijgende bepalingen** 129
Theorievragen 129
Meerkeuzevragen 131
Casusvragen 134
- 11**   **Vennootschapsbelasting** 139
Theorievragen 139
Meerkeuzevragen 144
Casusvragen 148
- 12**   **Omzetbelasting** 155
Theorievragen 155
Meerkeuzevragen 161
Casusvragen 165
- 13**   **Formeel belastingrecht** 173
Theorievragen 173
Meerkeuzevragen 178
Casusvragen 184
- Combi-cases** 187
Casus 1 187
Casus 2 193
Casus 3 197
Casus 4 202
Casus 5 205
Casus 6 207

0123

1

Kennismaking belastingen

Theorievragen

- 1.1** Valt de Invorderingswet onder het formele of het materiële belastingrecht?

.....

- 1.2** Kun je de heffingsgrondslag terugvinden in het formele of in het materiële belastingrecht?

.....

- 1.3** Welk beginsel van algemeen behoorlijk bestuur is hierna omschreven?

De Belastingdienst kan belastingen alleen maar heffen op basis van de wet en beleidsregels. Deze moeten altijd worden toegepast.

.....

- 1.4** Aan welk algemeen beginsel van behoorlijk bestuur voldoet de Belastingdienst niet in onderstaand voorbeeld?

Wardy krijgt een navorderingsaanslag van €1.000 opgelegd. Hij snapt niet waarom hij dit extra bedrag moet betalen omdat de Belastingdienst hier geen toelichting op heeft gegeven.

.....

- 1.5** Geef aan waar de voorheffing van de inkomstenbelasting uit bestaat.

.....

1.6 Welke taken heeft de Belastingdienst en tot welke macht behoort de Belastingdienst?

.....
.....

1.7 Wanneer wordt de rechter, de rechterlijke macht, ingeroepen?

.....
.....

1.8 Noem een heffing die bij wijze van voldoening of afdracht op aangifte plaatsvindt.

.....

1.9 Benoem wat de belastingplichtige allemaal moet doen bij een heffing bij wijze van aangifte.

.....
.....

1.10 Wat hoeft de belastingplichtige niet te doen bij een heffing bij wijze van aanslag wat hij wel meteen moet doen bij een heffing bij wijze van aangifte?

.....
.....

1.11 Wanneer worden jaarlijks de belastinginkomsten gereserveerd voor de overheidsuitgaven?

.....

1.12 Hoeveel levert de belastingheffing de Nederlandse schatkist ongeveer op in 2022?

.....

1.13 Beschrijf welke partijen in Nederland betrokken zijn bij het proces om de opbrengst van de belastingen bij de overheid te krijgen.

.....
.....
.....

1.14 Waarmee start de heffing bij wijze van aanslag en waarmee start de heffing bij wijze van aangifte?

.....
.....

1.15 Bij welke belastingen komt er in beginsel geen aanslag meer om de hoek kijken?

.....

1.16 Wat is een belastingaangifte?

.....

.....

1.17 Waarvan is de energielasting een voorbeeld?

.....

1.18 Wat regelt het materiële belastingrecht?

.....

.....

1.19 Waar zijn de regels van het formele recht vastgelegd?

.....

1.20 Wat zijn de spelregels waaraan de Belastingdienst zich moet houden?

.....

Meerkeuzevragen

- 1** Najla koopt een vakantiehuisje om te verhuren. Tegelijk met de koop sluit zij een opstalverzekering af voor het onroerend goed, zodat ze bij brand of andere schade de vakantiewoning weer in goede staat kan terugbrengen. Met welke twee belastingen komt Najla in aanraking bij de koop van het onroerend goed en het afsluiten van de verzekering?
- a met overdrachtsbelasting voor de verzekering en met dividendbelasting bij de aankoop van het onroerend goed
  - b met dividendbelasting voor de verzekering en met overdrachtsbelasting bij de aankoop van het onroerend goed
  - c met assurantiebelasting voor de verzekering en met inkomstenbelasting bij de aankoop van het onroerend goed
  - d met assurantiebelasting voor de verzekering en met overdrachtsbelasting bij de aankoop van het onroerend goed
- 2** Stelling I: Het fairplaybeginsel behoort tot de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
Stelling II: Een voorbeeld van het proportionaliteitsbeginsel is dat de Belastingdienst in een onderzoek naar de inkomstenbelasting ook informatie over de omzetbelasting opvraagt.
- a Alleen stelling I is juist.
  - b Alleen stelling II is juist.
  - c Beide stellingen zijn juist.
  - d Beide stellingen zijn onjuist.

- 1
- 3 Stelling I: De Wet Vpb valt onder het formele belastingrecht.
Stelling II: Het formele belastingrecht bevat de regels over de manier waarop de belastingschuld formeel wordt vastgesteld.
- a Alleen stelling I is juist.
  - b Alleen stelling II is juist.
  - c Beide stellingen zijn juist.
  - d Beide stellingen zijn onjuist.
- 4 De basis van het Nederlandse belastingstelsel is dat het eerlijk, efficiënt, effectief en eenvoudig is. Welk beginsel ligt hieraan **niet** ten grondslag?
- a het proportionaliteitsbeginsel
  - b het profijtbeginsel
  - c het eenvoudsbeginsel
  - d het draagkrachtbeginsel
- 5 De Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968 is een voorbeeld van:
- a een wet
  - b lagere regelgeving bij een wet
  - c een verdrag
  - d jurisprudentie
- 6 De bijdrage van de overheid aan de kinderopvang valt onder de volgende functie van belastingen:
- a de verdelingsfunctie
  - b de instrumentele functie
  - c de budgettaire functie
  - d de rechtvaardigheidsfunctie
- 7 Stelling I: Het belastingrecht valt onder het privaatrecht.
Stelling II: Eerst is er een wet en daarna pas jurisprudentie.
- a Alleen stelling I is juist.
  - b Alleen stelling II is juist.
  - c Beide stellingen zijn juist.
  - d Beide stellingen zijn onjuist.
- 8 Welke belasting levert het meeste op voor de Nederlandse overheid?
- a de omzetbelasting
  - b de vennootschapsbelasting
  - c de inkomstenbelasting
  - d de dividendbelasting
- 9 Het belastingrecht maakt deel uit van:
- a het privaatrecht
  - b het bestuursrecht
  - c het publiekrecht
  - d het gewoonterecht
- 10 Stelling I: De Belastingdienst stelt de belastingwetten op.
Stelling II: Een bezwaar moet worden ingediend bij de Belastingdienst.
- a Alleen stelling I is juist.
  - b Alleen stelling II is juist.
  - c Beide stellingen zijn juist.
  - d Beide stellingen zijn onjuist.

- 11** Wat is **geen** functie van belastingheffing?
- a budgettaire functie
  - b correctieve functie
  - c instrumentele functie
  - d verdelingsfunctie
- 12** Marieke heeft een auto aangeschaft en moet motorrijtuigenbelasting betalen. Dit vloeit voort uit het:
- a profijtbeginsel
  - b eenvoudbeginsel
  - c draagkrachtbeginsel
  - d welvaartsbeginsel
- 13** Stelling I: De inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting zijn voorbeelden van een aangiftebelasting.
Stelling II: Een mogelijke belasting op frisdrank is een voorbeeld van de verdelingsfunctie van belasting.
- a Alleen stelling I is juist.
  - b Alleen stelling II is juist.
  - c Beide stellingen zijn juist.
  - d Beide stellingen zijn onjuist.
- 14** Welke taak van de overheid wordt **niet** gefinancierd vanuit de belastingen?
- a de rechtspraak
  - b het verstrekken van een rijbewijs
  - c het verlenen van financiële bijstand
  - d het uitkeren van subsidies
- 15** Welke belasting is verschuldigd bij het aangaan van een verzekering?
- a overdrachtsbelasting
  - b milieubelasting
  - c assurantiebelasting
  - d kansspelbelasting
- 16** Stelling I: De Belastingdienst schrijft ook de belastingwetten.
Stelling II: De rechterlijke macht toetst de belastingwetten.
- a Alleen stelling I is juist.
  - b Alleen stelling II is juist.
  - c Beide stellingen zijn juist.
  - d Beide stellingen zijn onjuist.
- 17** Wie werkt er **niet** in de uitvoerende macht ten aanzien van belastingen?
- a Piero, die werkt als zelfstandig belastingadviseur
  - b Lorenzo, die alle belastingzaken regelt voor het bedrijf waar hij werkt
  - c Agnieska, die de belastingwetten opstelt
  - d Valerie, die belastingaanslagen oplegt
- 18** Wat regelt het materiële belastingrecht **niet**?
- a de bekendmaking van de belastingschuld
  - b de belastingplicht
  - c de belastingtarieven
  - d de heffingsgrondslag

- 19** In welke situatie komt de rechterlijke macht in actie?
- a als de aangifte wordt ingediend bij de Belastingdienst
  - b als de aangifte wordt ontvangen door de Belastingdienst
  - c als de Belastingdienst de aangifte afwijst
  - d als de Belastingdienst uitnodigt tot het doen van aangifte
- 20** Stelling I: Iedere belastingplichtige ontvangt hetzelfde aangifteformulier.
Stelling II: Op de aanslag vennootschapsbelasting die de belastingplichtige ontvangt, staat het bedrag van de te betalen of terug te ontvangen belasting.
- a Alleen stelling I is juist.
  - b Alleen stelling II is juist.
  - c Beide stellingen zijn juist.
  - d Beide stellingen zijn onjuist.

Casusvragen

- 1** Maud werkt bij een verfspecialist. Zij vult voor het bedrijf de kwartaalaangiften omzetbelasting in en regelt de vennootschapsbelasting.

a Geef aan wat de rol van Maud is bij de verfspecialist.

.....

b Geef aan van welke belastingsoort de omzetbelasting is.

.....

c Wat gebeurt er met de aangifte nadat deze is ingediend?

.....

.....

De belastinginspecteur is afgeweken van de aangifte vennootschapsbelasting die Maud heeft ingediend. Maud is het daar niet mee eens. Ze is dus niet akkoord met de aanslag die ze heeft gekregen.

d Wat kan Maud doen?

.....

.....

Maud is het niet eens met de opgelegde aanslag omdat een andere belastingplichtige met dezelfde omstandigheden anders is behandeld.

e Geef aan op welk rechtsbeginsel Maud zich dan kan beroepen.

.....

2 De Belastingdienst heeft een aangifte inkomstenbelasting binnengekregen van Sascha. Aan welke rechtsbeginselen moet de Belastingdienst zich houden om de aanslag juist op te leggen?

.....
.....
.....

3 Geef aan welke functie van belastingen van toepassing is in de volgende situaties.

a Joelle heeft een laagbetaalde baan en Danielle behoort tot de categorie middeninkomens. Na het betalen van belastingen houden ze allebei ongeveer evenveel salaris over om te besteden.

.....
.....

b Bij Joelle is de vlam in de pan geslagen en de brandweer moet langskomen. Joelle krijgt geen rekening voor het bezoek van de brandweer.

.....
.....

c Danielle drinkt weleens een borrel. Ze merkt dat ze steeds meer moet betalen voor haar lievelingsdrankje.

.....
.....

4 Geef aan welke belastingen er zijn en zet ze globaal in volgorde van de belasting die het meeste opbrengt voor de Nederlandse schatkist.

.....
.....
.....

5 Geef van de volgende situaties aan welke functie de belastingen hier vervullen.

a Angeliek werkt als docent. De vakbonden willen hogere salarissen voor docenten als Angeliek. De overheid geeft echter aan dat ze hier onvoldoende geld voor heeft.

.....
.....
.....
.....

b Op 31 december koopt Joep voor €7,70 een pakje sigaretten. Als hij op 5 januari weer naar de winkel gaat voor een pakje sigaretten, is de prijs opeens €8,10. De winkelier geeft aan dat de verhoging door de overheid is opgelegd.

.....

.....

.....

.....

6 Geef aan welke rechtsbronnen gebruikt zijn in de volgende situaties.

a Nederland en België hebben met elkaar schriftelijk afgesproken om belastingplichtigen maar in één land te belasten wanneer allebei de landen belasting zouden mogen heffen.

.....

.....

b De rechter heeft bepaald dat kosten die Youssef heeft gemaakt voor zijn onderneming in aftrek mogen komen op zijn winst uit onderneming.

.....

.....

c Soukaina wil een eigen woning kopen, maar ze weet niet precies welke lening ze het beste af kan sluiten zodat de rente fiscaal aftrekbaar is. Haar hypotheekadviseur kan haar precies uitleggen onder welke voorwaarden zij de rente op de lening voor de eigen woning in aftrek kan brengen.

.....

.....

7 Geef van de volgende situaties aan welk beginsel van belastingheffing hier de basis van is:

a Samantha verlengt haar paspoort bij de gemeente en moet hiervoor €75 betalen.

.....

.....

b Sofie moet haar aangifte inkomstenbelasting invullen. Ondanks dat ze dit voor het eerst doet, gaat het haar makkelijk af.

.....

.....